Íme, a nómenklatúrák!

Az MDP és a volt MSZMP hatásköri listái

A kommunista (bolsevik) uralmi rend bomlási folyamatában történelminek minősíthetjük azt a pillanatot, amikor az – akkor még uralmon levő – MSZMP lemondott saját káderhatásköri jogának érvényesítéséről. Az akkori politikai harcok közepette ez a lépés kevésbé volt mutatós, mint inkább jelentős. Persze egyáltalán nem véletlen, hogy ez az esemény akkor nem kapta meg a jelentőségének megfelelő figyelmet. A káderhatásköri jog jelenségének nyilvánossá tételére, elemzésére mindaddig sem a politika, sem a tudomány nem vállalkozott igazán, természetesen különböző, de jórészt érthető okok miatt. (Ez még akkor is igaz, ha a szovjetológia irodalmát is figyelembe vesszük.[1]) Amilyen fontos összetevője volt a káderhatásköri jog vagy – ahogy idegen szóval nevezték – a nómenklatúra jelensége a kommunista (bolsevik) politikai uralomnak, annyira kevés megbízható adatot, információt lehetett tudni róla. A rendszer féltve őrzött titkai közé tartoztak az erről szóló dokumentumok.

A kommunizmus rendszere megbukott, elkezdhetjük tehát „lebbentgetni a fátylat", hogy megtudhassuk, mi is volt, milyen is volt a nómenklatúra rendszere. A jelenség megismeréséhez először nyilvánvalóan a káderhatásköri listákról szóló párthatározatokat kell tanulmányoznunk. Az alaposabb megértéshez azonban szükség lenne egyrészt más tartalmú dokumentumok ismeretére is, másrészt a vizsgált jelenséget a rendszer egészét leíró elméleti keretben kellene értelmezni. Vagyis sok még a tisztázandó kérdés. A továbbiakban csak arra vállalkozhatunk, hogy megpróbáljuk összeszedni azokat a tényezőket, problématerületeket, amelyekkel nyilván bővebben foglalkoznak majd a kutatók egy későbbi, alaposabb elemzés során.

A hatásköri listák első pillantásra nem tartalmaznak egyebet, mint a különféle politikai, társadalmi, gazdasági, kulturális stb. szervezetek listáját és azok bizonyos pozícióiban, beosztásaiban lévő személyekkel szemben érvényesített jogkörök leírását. Ezekben a személyi ügyekben az adott jogokkal természetesen a kommunista párt bizonyos szervei, testületei vagy egyes tisztségviselői rendelkeztek, és a jogosultságok lényegében redukálhatók a szóban forgó pozíciókba történő kinevezésekre, illetve az azokból történő felmentésekre. Ámde – bár az ide vonatkozó párthatározatok általában nem túl informatívak – egy-két dokumentumban találhatunk azért tételes meghatározást is a nómenklatúra funkciójára:

„A káderhatáskör a következő fontosabb személyi ügyekre terjed ki:

– kinevezés (választás), előléptetés, áthelyezés, felmentés, leváltás, visszahívás, alacsonyabb munkakörbe helyezés;

A közölt dokumentumokat egy előkészület alatt álló kötetből emeltük ki. A könyvben a magyar kommunista párt hatásköri listáival kapcsolatos dokumentumokat fogjuk publikálni.

1 Természetesen vannak nyugati szerzők, akik foglalkoztak ezzel a jelenséggel, de számuk a „tudományterület" nagyságához képest igencsak kicsinek tekinthető. A tisztesség kedvéért soroljunk fel néhány nevet: B. Harasymiw, J. F. Hough és A. Fainsod, J. P. Burns, T. H. Rigby.

– minősítés;
– kormánykitüntetés;
– magasabb szintű politikai és állami iskolára küldés;
– hosszabb időtartamú hivatalos külföldi utazás;
– fegyelmi eljárás kezdeményezésének engedélyezése."[2]

Más határozatokban vagy éppen a határozatok más helyein találhatunk ettől eltérő tartalmú pártjogosítványokat is: például a különféle pártapparátusok tagjai számára a külföldi tartózkodás engedélyezése, a tábornoki rangba vagy akadémiai levelező tagságra történő kinevezések feletti rendelkezés. A káderhatásköri jog tehát a párt különféle szintjein található szervek, illetve személyek *uralmát* rögzíti (tükrözi) a társadalom legkülönfélébb szervezetei felett.

Ezek után az említett jogosultságokkal rendelkező pártszervek körét kell megvizsgálnunk. Mindenekelőtt felhívjuk a figyelmet arra, hogy a nómenklatúra fogalmát mind a politikai gyakorlatban, mind a szakirodalomban használták úgy is, mintha a párton kívüli szervezeteknek is lett volna hatásköri listájuk.[3] Természetesen lehetne ebben a kibővített értelemben is használni ezt a fogalmat, ám ha így tennénk, akkor a kommunista pártok által kiépített nómenklatúra-rendszer legfontosabb sajátosságát lennénk képtelenek megragadni. Ezért a továbbiakban a nómenklatúra fogalmába csak a pártszervek hatásköri listáit fogjuk besorolni. Gyakorlatilag minden pártszervnek és pártszervezetnek (a Központi Bizottságtól kezdve az alapszervezeti vezetőségekig bezárólag) volt valamilyen hatásköri joga, még ha természetesen ezek tartalma, kiterjedtsége, „erőssége", elnevezése változott is. A nómenklatúra teljes rendszerét azonban itt nem tudjuk bemutatni, csak a központi pártszervek hatásköri listáival foglalkozunk.

A központi hatásköri listák állandó „pártszereplői" a Központi Vezetőség, illetve a Központi Bizottság, valamint a Politikai Bizottság. Természetesen fontos szerv a Titkárság is, ám ez nincsen rajta minden listán, mivel éppen akkor nem létezett.[4] Az ötvenes években – amíg működött – a listákon találhatjuk a Szervező Bizottságot is.[5] Már a Kádár-rendszerben (1963-ban) vezették be a KB-titkároknak, illetve a KB osztályvezetőinek az ún. személyi hatáskörét. A teljes nómenklatúra-rendszer csúcsán tehát a pártvezetés legszűkebb körét találhatjuk. Tulajdonképpen a PB-t, a Titkárságot, az SZB-t alkotó pártvezetők és az osztályvezetők mozgatták felülről az egész rendszert.[6]

Milyen pozíciók kerültek fel a pártvezetők hatásköri listáira? Minden, a politikai üzemmenet fenntartása, a társadalom életének mozgatása szempontjából fontosnak minősített intézmény minden fontosnak minősített beosztása, tehát gyakorlatilag az összes létező vezető pozíció rajta volt valamelyik pártszerv vagy pártszervezet listáján. A számottevő pozíciónak ez a „párt általi behálózása" tulajdonképpen nem változott a rendszer fennállása alatt. Változás inkább csak abban volt, hogy egy-egy adott pozíció másik „pártszereplő" listájára került át.

A listákon szereplő pozíciók száma természetesen időben változott. A pontos számok meghatározását a hatásköri listákból jobbára csak a Rákosi-rendszer vonatkozásában tudjuk elvégezni; meglepő, de ebből a szempontból informatívabbak az ötvenes évek határozatai. A Kádár-korszakot illető határozatlanságunk oka az, hogy a listákon

2 Az MSZMP Központi Bizottságának 1977. október 18-i hatásköri listája.

3 A szakirodalomban lásd pl.: Harasymiw. B., Political Elite Recruitment in the Soviet Union. MacMillan, 1984. 162. old., illetve Magyarországon A Titkárság 1952. augusztus 13-i határozata a KV új hatásköri listájára az ÁVH területéről.

4 Éppen az itt közölt 1988-as határozat a példa erre.

5 A Szervező Bizottságot az MDP KV 1953. júniusi ülésén szüntették meg.

6 Ez egy időben nem több 30-40 embernél.

gyakran olyan tételeket (pozíciókat, pozíciótípusokat) tüntettek fel, amelyekről csak a hatásköri listák alapján nem lehet tudni, pontosan hány személyt is „fedhetnek le".[7]

Az első ismert hatásköri lista elfogadása (1950) előtt 2700–3000 körül volt a nómenklatúrás pozíciók száma. Az 1950-es 3800 körüli szám az ötvenes években 2000–2500-ra változott! A Kádár-rendszerben viszonylag kisebb értékről fokozatosan emelkedett fel a 2700-as számig, majd 1967-től kezdve 1500 és 1700 között változott a pozíciók száma. A nyolcvanas évek második felében aztán mindez két lépésben (1985-ben, illetve 1988-ban) 1200–1300-ra, illetve 430–440-re csökkent.

A központi listán szereplő pozíciónak a különböző pártszervek (KV–KB, PB, Titkárság stb.) szerinti elosztását vizsgálva, ezen a téren is többet tudhatunk a Rákosi-rendszerről (igaz, csak a kezdetekről).

	PB	T	SZB	KB-lista
1950 előtt	100–150	600–700	2700–3000	3400–3850
1950. III. 29.	276	1836	1700	3812
1951. IV. 18.	91	736	1587	2414
1951. VII. 11.	64	764	1433	2261

Látható, hogy ebben az időben a Titkárságnak és a Szervező Bizottságnak volt domináns szerepe a káderkiválasztási kérdésekben (is?). A Kádár-korszakban megnőtt a Politikai Bizottság súlya. A Titkárság mint testület szerepe is felértékelődött, sőt 1963-tól kezdve bő tíz éven át a KB-titkároknak (és az osztályvezetőknek) személyi káderhatáskört adtak:

	PB	T	KB	KB-titk.	KB-ov.	Összesen
1963 előtt	599	961	91			1651
1967 előtt	599	620	96	629	845	2789
1967. V. 9.	426	376	93	334	283	1512
1971. VI. 1.	169	387	95	458	475	1710
1988 előtt						1241
1988. VI. 14.						435

Természetesen nagy jelentőségük volt a káderkérdések előkészítésében a központi apparátus osztályainak. Ebből a szempontból az ötvenes és hatvanas évek nómenklatúra-határozatai sokat ígérő elemzésekre nyújtanak alkalmat.

A nómenklatúra rendszerének „bevezetéséhez" bizonyos feltételek teljesülésére volt szükség.[8] Az MDP vezető szervei „csak" 1949 második felében, a „proletárdiktatúra" intézményrendszerének kiépülésével párhuzamosan kezdtek el komolyan foglalkozni a hatásköri lista problémájával. Az MDP létrejöttével gyorsult fel az a folyamat, amely a számos demokratikus elemet hordozó többpártrendszertől a kommunista hegemón pártrendszeren át a bolsevik típusú „egypártrendszerhez" vezetett.

Az MDP Központi Vezetőségének 1948. november 27-i ülésén[9] mondott zárszavában Rákosi Mátyás ezt a célt így hirdette meg: „Az elvtársaknak látni kell a mi stratégiai

7 Példák lehetnek erre a járási pártbizottságok titkárainak vagy egy adott főhatóság, minisztérium miniszterhelyetteseinek pozíciói. Ezekről a listák alapján nem lehet pontosan tudni, hogy pl. hány járás, illetve járási pb-titkár van az adott időpontban, mint ahogy azt is csak becsülhetjük, hogy egy-egy adott minisztériumban hány miniszterhelyettes dolgozott éppen akkor.

8 A szovjet nómenklatúra-rendszer eredetével foglalkozó tanulmányban T. H. Rigby a következő három feltételt jelöli meg: 1. a szovjetek, az államapparátus, a vállalatok, a szakszervezetek és minden egyéb „önkéntes" szervezet alárendelése mind a politikai pártvezetésnek, mind a párt apparátusának; 2. a párttagság totális alávetése a pártapparátusnak; 3. a szükséges uralmi erőforrások (apparátusok, információk, eljárási szabályok stb.) feletti rendelkezés „egy kézbe" gyűjtése. Lásd: Rigby, T. H., Staffing USSR Incorporated: The Origins of the Nomenklatura System, in: Soviet Studies. XL. köt. 4. sz. 1988. október, 524. old.

9 A Politikatörténeti Intézet Levéltára (a továbbiakban PIL) 276. f. 52/4. ö. e.

vonalunkat. Ez abban áll, hogy a Dolgozók Pártja, pontosabban az ipari munkások kommunista pártja, amelyben benne van a paraszt és a haladó értelmiség mint szövetséges, ez a párt fokról fokra az ország egyedüli pártja lesz." Ezt a politikai prognózist azzal az érveléssel nevezte el szükségszerűségnek, hogy a többi párt nem tud jobbat ajánlani a kommunisták programjánál, sőt azt lassanként maguk is elfogadják, minélfogva fokozatosan megszűnik a létjogosultságuk. „Ilyesmit kifelé kár mondani" – fűzte hozzá, majd mondanivalóját így összegezte: „Szóval az elvtársaknak látni kell, hogy a mi stratégiánk komplikált. Szövetségben vagyunk, és ugyanakkor a szövetségesek likvidálására is irányt kell venni."

Az MDP vezetői különös hangsúlyt helyeztek arra, hogy a párt szervezeti felépítését (azon belül is kivált a központi apparátus struktúráját) és működési mechanizmusát a kialakítandó „egypártrendszer" viszonyainak megfelelően formálják. Az átszervezés koncepciójának kidolgozása és az ezzel kapcsolatos konkrét intézkedések bevezetése 1948 júniusa után csaknem két évet vett igénybe. A koncepció lényege: az MDP szervezeti felépítése és működési mechanizmusa alkalmas legyen a párt általános vezető szerepének érvényesítésére, vagyis arra, hogy – Gerő Ernő szavaival élve – „a párt átfogja a politikai, gazdasági, állami, kulturális élet minden területét".[10]

A szervezeti elveket véglegesen 1949 őszén tisztázták az októberben a Szovjetunióban járt pártdelegáció tapasztalatai alapján. A küldöttség feladatává tették, hogy tanulmányozza a szovjet pártban a pártépítés, a politikai és ideológiai vezetés elveit és gyakorlatát a központtól lefelé az alapszervezetekig. A küldöttség 1949. december elejére elkészült összefoglaló jelentésének[11] kiinduló tétele: a szovjet párt tapasztalatait felhasználva erősebben kell centralizálni a vezetést, és el kell érni, hogy a Központi Vezetőség jobban kiépített apparátusával átfogjon minden fontos területet. Az alapelv, amely a jelentésben taglalt javaslatok egészét átvilágítja, így hangzik: „A vezetés centralizálása érdekében szükség van arra, hogy a választott szervek ne osszák meg a vezetést." – „A vezetésnek ez az erős centralizáltsága biztosítja a vezetés egységességét, hatékonyságát és tekintélyét is. A Bolsevik Pártban erre igen nagy súlyt fektetnek, ezt az elvet vaskövetkezetességgel viszik keresztül." A jelentést lényegében változatlan formában terjesztették elő a Titkárság 1950. március 22-i ülésére. A javaslatot a Titkárság elfogadta, és úgy határozott: minden héten megvizsgálja egy-egy osztály munkáját, és javslatot tesz a Politikai Bizottságnak az apparátus átszervezésére. Mindez meg is történt, és rövid idő alatt kiépítették azt a szervezeti struktúrát, amely aztán gyakorlatilag változatlan maradt csaknem negyven éven át.[12]

A szovjet tapasztalatokról szóló jelentésben szinte a dokumentum legelején rögzítettek egy másik nagyon fontos megállapítást: „A párt az államszerveket elsősorban az államhatalom vezető posztjain lévő kommunistákon keresztül irányítja; az államvezetés kulcspozícióit a Párt vezető szerveinek határozata alapján töltik be." Ez az elv a legfőbb magyarázata a káderhatásköri listáknak, s az egész nómenklatúra-rendszer lényegét fejezi ki.

Nem véletlen tehát, hogy a Titkárság a KV apparátusának átszervezéséről döntött. Erre az alkalomra született az első – általunk ismert – nómenklatúra-lista. Az 1950-es hatásköri lista a nómenklatúra-dokumentumok „archetípusa": ehhez képest a későbbi listák mutattak ugyan némi eltérést (formájukban, fogalmazásukban, a „befogott" pozíciók tartalmában, számában stb.), ám lényegüket tekintve nem változtak az idők során. A nómenklatúra-határozatok – amíg léteztek – a rendszer egyik fontos vonását mutatták: a kommunista (bolsevik) párt a pozíciókba történő kinevezések fölötti

10 PIL 276. f. 54/29. ö. e.

11 Javaslat a központi pártvezetés munkájának megjavítására és a Központi Vezetőség apparátusának átszervezésére. PIL 276. f. 102. cs. 3. ö. e.

12 T. Varga György: Pártapparátus Magyarországon 1948 után, in: História 1988. 1. sz. 28-31. old.

rendelkezéssel (azaz a nómenklatúrajoggal) a társadalom feletti kontroll egyik leghatásosabb eszközét birtokolta.

A továbbiakban az 1950-es, az 1963-as és 1988-as hatásköri listákat, valamint az MSZMP káderhatáskörének megszüntetéséről rendelkező 1989. május 8-i KB-határozatot közöljük. Azért éppen ezeket, mert az 1950-es határozatban találtuk az első ismert nómenklatúra-listát, az 1988-as lista pedig az utolsó volt ebben a „műfajban", az 1963-as listát azért választottuk, mert ez a határozat volt az első, amelyben némi változás mutatkozott a korábbiakhoz képest a nómenklatúra rendszerében.

Közzéteszi, bevezetővel és jegyzetekkel ellátta:

T. VARGA GYÖRGY, SZAKADÁT ISTVÁN

Jegyzőkönyv

a Titkárság 1950. március 29-én d. u. 5 órakor tartott üléséről. Jelen vannak: Rákosi, Gerő, Farkas, Kádár, Kovács, Donáth, Marosán és Horváth elvtárs.

2. Javaslat a kádermunka átszervezésére. Előadó Kiss elvtárs. A Titkárság a beterjesztett javaslatot elfogadja azzal, hogy 4 héten belül dolgozza ki a Káder Osztály a nagybudapesti, a négy nagyváros, s a megyei pártbizottságok káderosztályaira vonatkozó javaslatát.

Dolgozza ki továbbá a kádermunka megjavításának kérdéseit (nyilvántartás, munkamódszerek, az egyes osztályokkal való kapcsolat stb.)

A Titkárság a KAB-nak féléven belül való leépítését elhatározza azzal, hogy a leépítés módját Kiss elvtárs megbeszéli Sebes István elvtárssal.

3 hónap múlva írásos jelentést kell adni a Titkárságnak az átszervezés végrehajtásáról. Felelős Kiss elvtárs.

A nómenklatúrára vonatkozó változásokat (pozitív és negatív) havonta egyszer hozzák a Titkárság elé.

A Titkárság által kiküldött bizottság javaslata a kádermunka átszervezésére a Sz.K.(b)P. munkáját tanulmányozó bizottság jelentése alapján

1. Eddig nagyrészt papír alapján és nem az alapos, személyes megismerés alapján dolgozott a Káderosztály. Ennek megszüntetése végett az osztályvezetőknek, helyetteseknek, alosztályvezetőknek és instruktoroknak legfontosabb feladatuk, hogy 60-80, – a hatásköri listában szereplő pozíciót betöltő kádert alaposan megismerje, – vele rendszeresen foglalkozzon, bírálja meg, nevelje.

2. *A K.V. Káderosztályán a Pártapparátus osztályainak megfelelő káderalosztályokat kell szervezni;* a következőket:

1. Párt és tömegszervezeti alosztály
2. Agit.-Prop. alosztály
3. Államigazgatási alosztály
4. Mezőgazdasági alosztály
5. Adminisztrációs alosztály
6. Nemzetközi kapcsolatok alosztálya
7. Fegyveres erők alosztálya
8. Káder-előkészítési alosztály
9. K. V. apparátusának alosztálya

Ezenkívül kádernyilvántartási csoportot, osztálytitkárságot, valamint egy csoportot, amely a nagyobb akciókat (pl. tartalékos tisztek kiválogatása) bonyolítana le.

3. A K. V. Káderosztályának létszáma a jelenlegi 45 politikai munkatárs és 28 adminisztratív munkatárs – emelkedne 60 politikai munkatársra és 38 adminisztrációs munkatársra, amely megoszlása:

1 osztályvezető
3 oszt. vez. h.

9 alosztályvezető
40 instruktor
7 belső politikai munkatárs

4. A kialakult gyakorlat szerint a K. V. hatáskörébe mintegy *2700-3000* pozíció tartozott, amelyek fölött nagyrészt a Sz. B. döntött, – a titkárság elé 600-700, a Politikai Bizottság elé 100-150 került.

Javasoljuk, hogy a K. V. hatáskörébe mintegy 3500-4000 pozíció eldöntése tartozzon:

Pol. Biz. dönt	250– 300	pozíció felett (legfontosabb)
Titkárság dönt	1500–2000	legfontosabb pozíció felett
Sz. B. dönt	1400–1700	legfontosabb pozíció felett

Titkárság elé a javaslatok közvetlenül és nem a Sz. B. keresztül kerülnek.

5. Az alsóbb pártszervek hatásköri listáját április 15-ig a káderosztály terjessze a Szervező Bizottság elé.

6. Az eddigi gyakorlattal szemben kívánatos, hogy a többi osztály jobban, s többet foglalkozzon, mint káderekkel azokkal az elvtársakkal, akikkel nap mint nap dolgozik.

Ennek elősegítése érdekében az osztályvezető mellé egy referenset kell beállítani, aki ebben a munkában segítségére van.

Az osztályokon kartotékokat fektet fel a K. V. hatásköri listából az osztályra tartozó káderekről.

7. A minisztériumok káder-munkájának irányításában ma felesleges duplírozás van, egyrészt a K. V. Káderosztálya, másrészt a KAB részéről – ebből sok zavar támad. Ezért javasoljuk, hogy a KAB munkáját folyamatosan építsük át egyrészt az egyes minisztériumok személyzeti osztályaira – másrészt a Pénzügyminisztériumra (nyugdíj-ügyek stb.) és a KAB – mint egy kis csoport a minisztertanács mellett működne speciális feladatokkal. Végrehajtandó: június 30-ig.

8. A Párt alsóbb szerveinek – az állami és tömegszervezeti kádermunka átszervezése folyamatosan fog kerülni a Sz. B. és a Titkárság elé.

Budapest, 1950. március 28.

Kimutatás

Politikai Bizottság hatáskörébe tartozik:

Párt és tömegszervezeti osztály	145	
Agit. Prop. osztály	14	
Államigazgatási osztály	63	
Mezőgazdasági osztály	3	
Adminisztrációs osztály	31	
Fegyveres testületek osztálya	20	összesen 276

Titkárság hatáskörébe tartozik:

Párt és tömegszervezeti osztály	443	
Agit. Prop. osztály	685	
Államgazdasági osztály	255	
Mezőgazdasági osztály	41	
Adminisztratív osztály	85	
Nemzetközi kapcsolatok osztálya	130	
Fegyveres testületek osztálya	197	összesen 1836

Szervező Bizottsághoz tartozik:

Párt és tömegszervezeti osztály	547	
Agit. Prop. osztály	323	
Államgazdasági osztály	321	
Mezőgazdasági osztály	142	
Adminisztratív osztály	367	összesen 1700
		Összesen 3812

Párt és tömegszervezeti osztály		
Pol. Biz.	145	
Titkárság	443	
Sz. B.	547	1135
Agit. Prop. osztály		
Pol. Biz.	14	
Titkárság	685	
Sz. B.	323	1022
Államgazdasági osztály		
Pol. Biz.	63	
Titkárság	255	
Sz. B.	321	639
Mezőgazdasági osztály		
Pol. Biz.	3	
Titkárság	41	
Sz. B.	142	186
Adminisztratív osztály		
Pol. Biz.	31	
Titkárság	85	
Sz. B.	367	483
Nemzetközi kapcs. osztálya		
Titkárság	130	130
Fegyveres testületek osztálya		
Pol. Biz.	20	
Titkárság	197	217
	Összesen:	3812

Hatásköri lista.

A Politikai Bizottság dönt:

Párt és tömegszervezeti osztály:

Központi Vezetőség és a Központi Ellenőrző Bizottság tagjainak beosztása	86
A Központi Vezetőség apparátusának osztályvezetői és osztályvezető helyettesei	30
A Nagybudapesti Pártbizottság titkára és helyettesei	3
Megyei Pártbizottságok titkára	19
A SZOT elnöke, főtitkára, főtitkár helyettesei	5
Az egységes ifjúsági szövetség elnöke, főtitkára	2
Agit. Prop. osztály:	
A Szabad Nép főszerkesztője és szerkesztői	7
A 2 éves és 1 éves pártiskolák vezetői és helyettesei	6
O. S. H. vezetője	1
Államgazdasági osztály:	
A Népgazdasági Tanács elnöke, titkára	2
Miniszterelnök, miniszterelnök-helyettesek, miniszterek, államtitkárok (miniszterhelyettesek)	50
Tervhivatal elnöke	1
Á. E. K. elnöke	1
O. M. B. elnöke	1
Statisztikai Hivatal elnöke	1
M. T. H. főtitkára	1
KAB főtitkára	1
MÁV vezérigazgatója	1
Posta vezérigazgatója	1
A Vasútpolitikai osztály vezetője és helyettesei	3

Mezőgazdasági osztály:
Á. M. G. politikai osztály vezetője és helyettesei 3
Adminisztratív osztály:
Elnöki Tanács elnöke, titkára, elnöksége és tagjai 18
Országgyűlés elnöke, alelnöke, jegyzői, háznagya 8
Kúria elnöke 1
NOT elnöke 1
Főállamügyész 1
OTI vezérigazgatója, elnöke 2
Fegyveres testület:
Rendőrség politikai osztályának vezetője 1
Á. V. H. vezetője és helyettesei 3
Honvédség politikai főcsoportfőnökség főnöke 1
Vezérőrnagy, altábornagy, vezérezredes 15

Titkárság dönt:

Párt és tömegszervezeti osztály:
Központi vezetőség apparátusának alosztályvezetői 50
Nagybudapesti Pártbizottság apparátusának osztálytitkárai és helyettesei 16
Nagybudapesti kerületek, megyei székhelyek és a mellékelt listán felsorolt üzemi pártbizottságok politikai titkárai 83
Járási pártbizottságok titkárai 150
SZOT osztályvezetői, szakszervezeti főtitkárai, helyettesei, SZOT megyei titkárai 95
Ifjúsági Szövetség osztályvezetői és budapesti titkárai 9
MNDSZ főtitkára, osztályvezetői, budapesti titkára 10
M. Sz. T. főtitkára és helyettesei, osztályvezetői és budapesti titkára 11
M. Sz. H. főtitkára, osztályvezetője, budapesti titkára 13
Egyéb nagy tömegszervezetek főtitkárai 6
Agit. Prop. osztály:
Népművelési-, Kultusz-, Népjóléti minisztérium csoportfőnökei, főosztályvezetői 31
Tudományos Akadémia elnöke, főtitkára, osztályvezető titkára 19
Egyetemek rektorai, dékánok, az egyetemi tanszékek vezetői, egyetemi tanárok 520
Tudományos intézmények igazgatói 90
Rádió, MTI vezérigazgatói 2
Országos jelentőségű napi, időszaki lapfőszerkesztői ...
Nemzeti Múzeum, Szépművészeti Múzeum, Operaház, nagyszínházak igazgatói, Fővárosi Képtár, Történelmi Múzeum igazgatói 23
Külföldi Kulturális Kapcsolatok Intézetének főtitkára, elnöke 2
Államgazdasági osztály:
Közlekedési-, Nehézipari-, Könnyűipari-, Építésügyi-, Belkereskedelmi-, Pénzügyminisztérium csoportfőnökei, főosztályvezetői 95
A Tervhivatal helyettes elnökei, osztályvezetői 14
A Népgazdasági Tanács osztályvezetői 10
Á. E. K. alelnökei 2
Statisztikai Hivatal alelnöke és osztályvezetői 10
Találmányi Hivatal vezetője 1
KAB helyettes vezetője, alosztályvezetői 4
A legfontosabb bankok vezérigazgatói 8
A Vízhivatal elnöke, főtitkára 2
A MÁV helyettes vezetője, kerületi üzletvezetői, Posta helyettes vezetője 8
IBUSZ és Masped vezérigazgatója 2
Az üzemek vállalatvezetői a mellékelt lista szerint 41
Tíz legnagyobb építési vállalat vezetője 10
Tíz legnagyobb belkereskedelmi vállalat vezetője 10
A Műszaki és Gazdasági Akadémia igazgatója, helyettesei, tanszékvezetői 7
Vasútpolitikai osztály központjának alosztályvezetői 8

Külkereskedelmi minisztérium csoportfőnökei, főosztályvezetői	9
Tizennégy legfontosabb külkereskedelmi vállalat vezérigazgatója	14
Mezőgazdasági osztály:	
A Földművelésügyi minisztérium csoportfőnökei, főosztályvezetői	17
ÁMG és Állami Gazdaság vezérigazgatói	2
Szövosz elnöke, főtitkára, alelnöke	5
ÁMG politikai osztálya központjának alosztályvezetői	8
Défosz főtitkára, főtitkárhelyettesei, osztályvezetői	9
Adminisztratív osztály:	
Belügy-, Igazságügy minisztérium csoportfőnökei, főosztályvezetői	20
A Kúria elnökének helyettesei	2
Budapesti főállamügyész	1
Külügyminisztérium csoportfőnökei, főosztályvezetői	7
Ítélőtábla elnökei	5
Nagyobb büntetőintézet vezetői	5
A Nagybudapesti tanács elnöke, helyettes elnökei, titkára, osztályvezetői	20
A megyei Tanácsok és Szeged Tanácsának elnöke	20
Belügyminisztérium közrendészeti főosztályának, osztályának osztályvezetői	5
Nemzetközi kapcsolatok osztálya:	
Követek, attachék	40
munkatársai, előadótól felfelé	90
Fegyveres testületek osztálya:	
A Rendőrség politikai osztályának vezető helyettesei, osztályvezetői, nagybudapesti és kerületi politikai osztályainak vezetői	12
Rendőrség kerületi főkapitányai és helyettesei	11
Rendőrakadémia parancsnoka, párttitkára	2
ÁVH hat főosztályvezetője, nagybudapesti titkára	7
Határőrség főparancsnoka, politikai osztály vezetője, törzsparancsnok, hadtápparancsnok, belső karhatalmi parancsnokság, politikai osztály vezetője, öt önálló osztályvezetője, tizennégy osztályvezetője, határőrség országos pártszervezetének párttitkára, Dzserzsinszkij és Szamuely tanosztály parancsnokok	45
Honvédelmi minisztérium főcsoport főnökei, főosztályvezetői	15
Honvéd vezérkar főnöke, politikai osztályvezető, hadműveleti osztályvezető	3
Hadtest, hadosztály parancsnok, politikai tiszt, törzsparancsnokok, párttitkárok	60
Petőfi politikai tisztképző intézet parancsnoka, politikai tisztje, párttitkára	3
Fegyvernemi iskolák parancsnokai és politikai tisztjei	20
Törzstanfolyam parancsnoka, politikai tisztjei, párttitkára	3
Kerületek parancsnokai és politikai tisztjei	16

Szervező Bizottság dönt:

Párt és tömegszervezeti osztály:	
A Központi Vezetőség apparátusának politikai munkatársai	220
Nagybudapesti Pártbizottság osztályainak alosztályvezetői	20
Megyei pártbizottságok osztálytitkárai és osztályvezetői	150
Nagybudapesti kerületek és a mellékelt listán szereplő üzemek osztálytitkárai	102
A vidéki városok függetlenített titkárai	30
A SZOT osztályvezető helyettesei, alosztályvezetői	15
A tíz legnagyobb üzem üb-titkára	10
Agip. Prop. osztály	
A 2 éves és 1 éves pártiskolák tanárai, az 5 és 3 hónapos iskolák vezetői és tanárai, kivéve a nagybudapesti Pártbizottság 3 hónapos iskoláját	70
Népjóléti-, Népművelési-, Kultuszminisztérium főosztályvezető helyettesei és elvi osztályának vezetői	40
A Rádió vezérigazgató helyettese és osztályvezetői	8
MTI turnus és rovatvezetői	8

Könyvkiadó vállalatok vezetői	6
MOKÉP filmgyár vezérigazgatója, igazgatói	8
OSH főosztályvezetői	5
A Szabad Nép politikai munkatársai és kiadóhivatalának vezetője	80
A Párt megyei lapjának főszerkesztői, országos jelentőségű lapok rovatvezetői	40
Szikra osztályvezetője	8
Főiskolák igazgatói és legfontosabb tanárai	50
Államgazdasági osztály:	
Közlekedési, Nehézipari, Könnyűipari, Külkereskedelmi, Építésügyi, Belkereskedelmi, Pénzügyminisztérium főosztályvezetőinek helyettesei és elvi osztályainak vezetői	127
ÁEK, OMB, MTI, Statisztikai Hivatal főosztályvezetői	24
Ipari, kereskedelmi központok vezérigazgatói és helyettesei	90
Vegyes vállalatok magyar vezetői	80
Mezőgazdasági osztály:	
Földművelésügyi Minisztérium főosztályvezető helyettesei és elvi osztályainak vezetői	20
ÁMG megyei vezetői	19
ÁG megyei igazgatói	19
Szövosz megyei titkára	19
Szövosz főosztályvezetői, helyettesei	12
Termelőszövetkezeti főosztály személyzeti osztálya.	
Állami Mezőgazdasági Gépüzem és az ÁG osztály vezetői	20
Termelőszövetkezeti főosztály megyei osztályvezetői	19
Bábolna, Hortobágy, Mezőhegyes, ÁG vezetői és helyettesei	9
Défosz alosztályvezetők	5
Adminisztrációs osztály:	
Megyei tanácsok vb-tagjai	300
Megyei székhelyek, Budapest, kerületi tanácsok elnökei	41
Nagybudapest Tanács és megyei Tanácsok vb-nak káderesei	13
Külügyminisztérium főosztályvezetőinek helyettesei és elvi osztályainak vezetői	13

MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
KÖZPONTI BIZOTTSÁGA

Szigorúan bizalmas!
Ikt. sz.: H/210

A Politikai Bizottság 1963. február 5-i határozata a Központi Bizottság hatásköri listájáról.

1. A Politikai Bizottság 1963. február 5-i ülésén megtárgyalta a Központi Bizottság hatásköri listáját és abban az alábbi módosításokat eszközölte:

A Központi Bizottság hatáskörébe tartozó káderek számát növelte, a Politikai Bizottság és a Titkárság hatáskörébe tartozókat csökkentette és az eljárás meggyorsítása céljából egyes kinevezéseket, jóváhagyásokat a Központi Bizottság titkárainak és osztályvezetőinek hatáskörébe utalt. A Központi Bizottság titkárai és osztályvezetői e minőségükben a Központi Bizottság nevében járnak el.

Az állami szervek vezetői és a pártszervek a Központi Bizottság hatáskörébe tartozó káderek kinevezése, leváltása, áthelyezése, kitüntetése és külföldi utazása előtt kötelesek a Központi Bizottság illetékes titkárának és osztályvezetőjének hozzájárulását kérni.

Véleményeltérés esetén a Titkársághoz kell fordulni.

A Központi Bizottság szervei, a Központi Bizottság titkárai és osztályvezetői elő kerülő személyi javaslatok megtétele előtt az előterjesztők kötelesek meghallgatni a közvetlen felettes, az illetékes pártbizottság és a javasolt személy véleményét.

2. Az MSZMP Központi Bizottsága, Központi Revíziós Bizottsága és a Központi Ellenőrző Bizottsága tagjainak személyi ügyeiben a kezdeményezéshez a Politikai Bizottság, a hatáskörben megjelölt egyéb ügyekhez a Központi Bizottság illetékes titkárának hozzájárulása szükséges.

A pártbizottsági tagok káderügyeiben minden szinten a pártbizottság végrehajtóbizottságának hozzájárulása szükséges.

A járási és a budapesti-kerületi pártbizottságok első titkárai megválasztását és leváltását a megyei, illetve budapesti pártbizottsági ülésen kell jóváhagyni. A döntést – tájékoztatásul – a Központi Bizottság Párt- és Tömegszervezetek Osztályának kell megküldeni.

3. A Központi Bizottság hatáskörébe tartozó káderek személyi anyagait a Központi Bizottság Párt- és Tömegszervezetek Osztálya tartja nyilván. A Központi Bizottság többi osztálya külön nyilvántartást nem vezet.

A Központi Bizottság Párt- és Tömegszervezetek Osztálya a Központi Bizottság hatáskörébe tartozó káderek mozgásáról évente tegyen jelentést a Politikai Bizottságnak.

4. Ha a hatásköri listát módosítani kell, a Központi Bizottság illetékes osztályvezetője tegyen javaslatot a Politikai Bizottságnak.

5. A Budapesti Pártbizottság és a megyei bizottságok, a Központi Bizottság hatásköri listája alapján vizsgálják felül és 1963. június 30-ig dolgozzák át saját hatásköri listájukat. A Központi Bizottság Párt- és Tömegszervezetek Osztálya nyújtson ehhez segítséget.

6. A Politikai Bizottság javasolja, hogy a Központi Bizottság osztályai és a Minisztertanács az állami hatásköri listákat 1963. év folyamán vizsgálják felül és dolgoztassák át.

7. A Központi Bizottság hatásköri listája 1963. június 1-én lép életbe.

Záradék:

A hatásköri listát a határozattal együtt kapják meg:
a Központi Bizottság osztályvezetői,
a Budapesti Pártbizottság első titkára,
megyei pártbizottságok első titkárai,
a Minisztertanács tagjai, az országos főhatóságok vezetői,
és a minisztériumi pártbizottságok titkárai.

Budapest, 1963. március 28.

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT KÖZPONTI BIZOTTSÁGA HATÁSKÖRI LISTÁJA

(A Központi Bizottság, Politikai Bizottság, Titkárság továbbá a Központi Bizottság titkárainak és a Központi Bizottság osztályvezetőinek hatásköre)

Központi Bizottság hatáskörébe tartozik:

Az MSZMP Politikai Bizottság tagjai
Az MSZMP KB Titkárságának tagjai
Elnöki Tanács tagjai
Országgyűlés elnöke
Minisztertanács tagjai, Magyar Tudományos Akadémia, Központi Népi Ellenőrzési Bizottság, Fővárosi Tanács vb, SZÖVOSZ Igazgatóság elnökei
Budapesti Pártbizottság első titkára
Népszabadság főszerkesztője
Társadalmi Szemle felelős szerkesztője
Pártélet felelős szerkesztője
Központi Bizottság osztályvezetői
Pártfőiskola igazgatója
Párttörténeti Intézet vezetője
HM Politikai főcsoportfőnök
Szakszervezetek Országos Tanácsa elnöke, főtitkára
Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága első titkára
Hazafias Népfront Országos Tanácsa elnöke, főtitkára
Magyar Nők Országos Tanácsa elnöke
Magyar Testnevelési és Sportszövetség elnöke, főtitkára
Munkásőrség országos parancsnoka
Magyar Népköztársaság képviselője a KGST-ben

Legfőbb Ügyész
Legfelsőbb Bíróság elnöke

Politikai Bizottság hatáskörébe tartozik:

Pártvonalon:

Megyei pártbizottságok első titkárai
Magyar Néphadsereg Pártbizottság első titkára
Központi Bizottság osztályvezető helyettesei
5. Összfegyvernemi Hadsereg pártbizottságának titkára
Országos Légvédelmi Parancsnokság pártbizottságának titkára
Határőrség pártbizottságának titkára

Tömegszervezetek, tömegmozgalmak és társadalmi szervek területéről:
Szakszervezetek Országos Tanácsa titkárai
Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága titkárai
Hazafias Népfront Országos Tanácsa titkárai
Magyar Nők Országos Tanácsa titkára
Országos Béketanács elnöke
Magyar Szovjet Baráti Társaság elnöke, főtitkára
Tudományos Ismeretterjesztő Társulat elnöke, főtitkára
Magyar Vöröskereszt elnöke, főtitkára
Magyar Honvédelmi Sportszövetség elnöke

Állami, gazdasági területről:
Országgyűlés tagjai és tisztviselői
Miniszterek első helyettesei, miniszterhelyettesek
Országos hatáskörű szervek miniszter első helyettes és miniszterhelyettesi rangba sorolt vezetői
Megyei, megyei jogú városi tanácsok vb elnökei
Magyar Nemzeti Bank elnöke
SZÖVOSZ Igazgatóság elnökhelyettesei
Legfőbb Ügyész helyettesei
Legfelsőbb Bíróság elnökének első helyettese

Sajtó, tudományos, kulturális területről:
Magyar Tudományos Akadémia főtitkára
Tudományos és Felsőoktatási Tanács elnöke
Magyar Írók Szövetségének elnöke
Kossuth Könyvkiadó igazgatója
Népszava főszerkesztője
Magyar Nemzet főszerkesztője
Esti Hírlap főszerkesztője
Béke és Szocializmus Szerkesztőségébe delegált magyar képviselő

Honvédelmi és belügyi területről:
5. Összfegyvernemi Hadsereg parancsnok
Országos Légvédelmi parancsnok
Határőrség országos parancsnoka
BM III. Főcsoportfőnök helyettese
Budapesti Rendőrfőkapitányság vezetője
HM, BM tábornokai

Külügyi területről:
Nagykövetek
Követek
Nemzetközi szervek (pl. ENSZ, Interparlamentális Unió, UNESCO stb.) tanácskozásain részt vevő magyar küldöttségek vezetői, tagjai

Külföldi delegációk:
Párt-, kormány- és parlamenti delegációk

Kormánykitüntetések:
„Magyar Népköztársaság Érdemrendje"
„Magyar Népköztársaság Zászlórendje"
„Munka Vörös Zászló Érdemrendje" kormánykitüntetések
„Szocialista Munka Hőse"
„Kossuth-díjak"
„Kiváló és Érdemes Művész" cím adományozása
Külföldi állampolgárok kitüntetése
A Központi Bizottság, illetve Politikai Bizottság elé tartozó tisztségek viselőinek kitüntetése

Titkárság hatáskörébe tartozik:

Pártvonalon
Budapesti Pártbizottság titkárai
Karhatalom pártbizottságának titkára
MSZMP Központi Bizottság apparátusának politikai munkatársai, Központi pártszervezők
Minisztériumi és a minisztériumokkal azonos jogkörű országos szervek pártbizottságainak titkárai
Csepel Vas- és Fémmű, Ganz-MÁVAG, Lenin Kohászati Művek, Dunai Vasmű pártbizottságainak titkárai
1 éves pártiskolák igazgatói
SZKP Pártfőiskolájára és Társadalomtudományi Akadémiájára, MSZMP Pártfőiskolájára és az 1 éves pártiskolára hallgatók jelölése és a végző hallgatók funkcióba állítása
Párttagság elismerése meghatározott esetekben
Külföldi testvérpártokból való átigazolás
Régi párttagok nyugdíj és segély ügyei

Tömegszervezetek, tömegmozgalmak és társadalmi szervek területéről:
Szakszervezetek főtitkárai
KISZ Központi Bizottsága Intéző Bizottságának tagjai
Magyar Testnevelési és Sportszövetség titkárai
Magyar Újságírók Országos Szövetsége elnöke, főtitkára
Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége főtitkára
Partizán Szövetség főtitkára
Magyar Jogász Szövetség főtitkára
Nemzetiségi Szövetségek főtitkárai
Világszövetségek magyar képviselői
Lista alapján az alábbi szervek vezető testületei:
Szakszervezetek Országos Tanácsa elnöksége, Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága tagjai, a Hazafias Népfront Országos Tanácsa, Magyar Nők Országos Tanácsa, Országos Béketanács, Magyar Testnevelési és Sportszövetség elnöksége

Állami, gazdasági területről:
Magyar Népköztársaság képviselőinek helyettese a KGST-ben
Legfelsőbb Bíróság elnökének helyettese
Országos Nyugdíjintézet elnöke
SZÖVOSZ Felügyelőbizottság elnöke
Központi Népi Ellenőrzési Bizottság tagjai (lista alapján)
Külkereskedelmi, Pénzügyminisztérium, Országos Tervhivatal főosztályvezetői
Külkereskedelmi kirendeltségek vezetői
Vámőrség országos parancsnoka
Pénzügyőrség országos parancsnoka
Kisipari Szövetkezetek Országos Szövetsége elnöke
Kisiparosok Országos Szövetsége főtitkára
Országos Találmányi Hivatal elnöke
Országos Földtani Főigazgatóság vezetője
Magyar Szabványügyi Hivatal elnöke
FM Állami Gazdaságok Főigazgatósága vezetője
FM Gépállomások Főigazgatósága vezetője
FM Termelőszövetkezeti Főosztály vezetője

Csepel Vas- és Fémművek, Ganz-MÁVAG, Egyesült Izzó, Magyar Hajó- és Darugyár vezérigazgatói, Csepel Autógyár, Öntödei Vállalat, Pécsi Uránércbánya Vállalat, Dunai Vasmű igazgatói
Lajta-hansági, Mezőhegyesi, Hortobágyi, Bábolnai, Sátorhely-bolyi, Középtiszai állami gazdaságok igazgatói

Sajtó, tudományos, kulturális területről:
Magyar Rádió és Televízió elnökhelyettesei
Magyar Távirati Iroda vezérigazgató helyettesei
Népszabadság Szerkesztő Bizottsága vezetőjének helyettesei
Nők Lapja, Magyar Ifjúság, Hétfői Hírek, Élet- és Irodalom, Szabad Föld főszerkesztői
Magyar Tudományos Akadémia alelnökei
Központi Fizikai Kutató Intézet igazgatója
Kulturális kapcsolatok Intézete elnöke, ügyvezető elnöke
Nemzeti Színház igazgatója
Állami Operaház igazgatója
Központi Állami Kórház igazgatója

Honvédelmi és belügyi területről:
Hadtápfőnök
Vezérkari Főnök helyettesei
VK. 2 csoportfőnök
5. Összfegyvernemi Hadsereg Politikai Osztályvezetője
Országos Légvédelmi Parancsnokság Politikai Osztály vezetője
Katonai Akadémia parancsnoka
Hadosztály parancsnokok
Szovjetunió Vezérkari Akadémiájára hallgatók jelölése
BM III. Főcsoportfőnökség csoportfőnökei
Karhatalom országos parancsnoka
Kormányőrség parancsnoka
BM Anyagi-Pénzügyi Főcsoportfőnök
BM III. Főcsoportfőnökség Vizsgálati Osztályának vezetője
BM Személyügyi Főcsoportfőnökség vezetője

Külügyi területről:
Külügyminisztériumi főosztályvezetők és önálló osztályvezetők
Ügyvivők, főkonzulok
Elsőosztályú tanácsosok kinevezése
Külképviseletek első beosztottainak kiküldése, visszahívása
Nemzetközi szervek (ENSZ, UNESCO stb.) apparátusában szerződéses munkát vállaló magyar állampolgárok kihelyezése

Külföldi kiutazások:
Párt- és tömegszervezetek éves kiutazási tervei
Az éves tervben nem szereplő, előre nem látott pártmunkás delegációk
A Központi Bizottság tagjainak kapitalista országokba történő kiutazása

Kormánykitüntetések:
„Munka Érdemrend", „Vörös Csillag Érdemrend" kormánykitüntetések
Titkárság hatásköri listáján szereplő funkcionáriusok kormánykitüntetése
Csoportos kitüntetések (Április 4, november 7 stb.) keretszámai

A Központi Bizottság titkárainak hatáskörébe tartozó beosztások

Pártvonalon:
Megyei pártbizottságok titkárai
Magyar Néphadsereg pártbizottság titkára
Pártfőiskola és az 1 éves pártiskolák tanárai
MSZMP Központi Bizottság apparátusának társadalmi munkatársai
Párttörténeti Intézet politikai munkatársai

Társadalmi szervek területéről:
Magyar Jogász Szövetség elnöke
Országos Ügyvédi Tanács elnöke
Művészeti Szövetségek elnökei, főtitkárai
Országos Béketanács titkára

Állami gazdasági területről:
Minisztériumok, SZÖVOSZ, Legfőbb Ügyészség, Központi Statisztikai Hivatal főosztályvezetői, főigazgatóságok, igazgatóságok, iparigazgatóságok vezetői (kivéve a Titkársághoz soroltakat)
Posta vezérigazgatója
Magyar Kereskedelmi Kamara elnöke
Országos Mérésügyi Hivatal elnöke
Áruraktározási Hivatal vezetője
Magyar Beruházási Bank, Országos Takarékpénztár, Állami Biztosító Intézet, Magyar Külkereskedelmi Bank, Pénzintézeti Központ vezérigazgatói
MÁV, Posta vezérigazgató helyettesei
Kisipari Szövetkezetek Országos Szövetsége elnökhelyettesei
Országos Árhivatal elnökhelyettese
Magyar Nemzeti Bank elnökhelyettese
Országos Vízügyi főigazgató helyettese
Országos Erdészeti főigazgató helyettese
Állami Földmérési, Térképészeti Hivatal elnökhelyettesei
Pártvállalatok: Hírlapkiadó, Szikra Nyomda, Közlekedési és Műszaki Vállalat igazgatója

Sajtó, tudományos, kulturális területről:
Népszabadság Szerkesztő Bizottsága tagjai
Kossuth Könyvkiadó igazgató helyettesei
Magyar Távirati Iroda külföldi tudósítói
Magyar Rádió külföldi tudósítói
Figyelő, Néphadsereg, Ludas Matyi, Népsport, Képes Újság, Ország Világ, Kortárs, Új Írás, Film-Színház-Muzsika főszerkesztői
Népszava, Magyar Nemzet, Esti Hírlap, Nők Lapja, Magyar Ifjúság, Hétfői Hírek, Élet- és Irodalom, Szabad Föld főszerkesztő helyettesei
Megyei lapok felelős szerkesztői
Magyar Tudományos Akadémia főtitkárhelyettesei
Egyetemek rektorai
Tudományos Minősítő Bizottság elnöke
Országos Meteorológiai Intézet igazgatója
Közgazdaságtudományi Intézet igazgatója
Történelemtudományi Intézet igazgatója
Filozófiai Intézet igazgatója
Irodalomtörténeti Intézet igazgatója
Hunnia Filmgyár igazgatója

Honvédelmi és belügyi területről:
HM Politikai Főcsoportfőnök helyettesei
Összfegyvernemi Hadsereg parancsnokának helyettese, törzsfőnöke
Országos Légvédelmi Parancsnok általános helyettese, törzsfőnöke
HM Fegyvernemi parancsnokok
VK. Hadműveleti, VK. Szervezési és Mozgósítási csoportfőnök
HM Anyagtervezési csoportfőnök
HM Pénzügyi csoportfőnök
Tisztiiskolák parancsnokai
Légoltalom országos törzsparancsnok
Határőrség politikai csoportfőnöke, törzsfőnöke
Karhatalom Politikai Osztály vezetője, törzsfőnöke
Országos Rendőrfőkapitányság vezetőjének helyettesei
Büntetésvégrehajtás országos parancsnoka
Tűzrendészet országos parancsnoka

Megyei rendőrfőkapitányok
Országos Kriminalisztikai Intézet igazgatója
HM, BM ezredesei

Külügyi területről:
Külügyminisztérium osztályvezetői

Külföldi kiutazások:
A Központi Bizottság éves kiutazási tervében jóváhagyott utak résztvevői
Központi Bizottság tagjainak szocialista országokba történő kiutazása
Megyei pártbizottságok első titkárai, Központi Bizottság osztályvezetői és helyettesei külföldi kiutazása
Társadalmi szervek vezetőinek hivatalos külföldi kiutazása

Központi Bizottság osztályvezetőinek hatáskörébe tartozó beosztások

Párt- és tömegszervezeti területről:

KB Párt- és Tömegszervezetek osztálya:
Budapesti, megyei pártbizottságok osztályvezetői (a KB osztályaival együtt)
Miskolc, Debrecen, Szeged, Pécs városi pártbizottság titkárai
SZOT osztályvezetői
Munkásőrség országos parancsnokának helyettese
KB Pártgazdasági és Ügykezelési Osztálya:
Pártvállalatok főkönyvelői, műszaki osztályvezetői

Állami, gazdasági területről:

KB Ipari- és Közlekedési Osztálya:
Ipari, építőipari, közlekedési minisztériumok önálló osztályvezetői
Nehézipari Minisztérium:
Kőolajipari Tröszt igazgatója
Erőmű Tröszt igazgatója
Szénbányászati trösztök igazgatói (dorogi, középdunántúli, ózdi, tatabányai, oroszlányi, komlói, mátravidéki, pécsi, várpalotai, borsodi, nógrádi)
Bányászati Aknamélyítő Tröszt igazgatója
Erőműberuházó Vállalat igazgatója

Élelmezésügyi Minisztérium:
Söripari Országos Vállalat vezérigazgatója
Magyar Édesipari Vállalat vezérigazgatója
Hűtőipari Országos Vállalat vezérigazgatója
Baromfiipari Tröszt vezérigazgatója
Boripari Tröszt vezérigazgatója
Terményforgalmi és Malomipari Tröszt igazgatója

Építésügyi Minisztérium:
Kő- és Kavicsipari Tröszt igazgatója
Tégla- és Cserépipari Tröszt igazgatója

Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium:
Autóközlekedési Vezérigazgatóság vezetője
Vasútigazgatóságok vezetői (miskolci, debreceni, szegedi, pécsi, szombathelyi)
Vasút Katonai Osztály vezetője
Országos Idegenforgalmi Tanács vezetője
Budapesti 118-as postahivatal vezetője
Postaigazgatóságok vezetői (budapesti, miskolci, debreceni, szegedi, pécsi, soproni)
Győr–Sopron–Ebenfurt Vasút vezérigazgatója
IBUSZ vezérigazgatója
MALÉV vezérigazgatója

KB Államgazdasági Osztálya:

Belkereskedelmi, Külkereskedelmi, Munkaügyi, Pénzügyminisztérium, Központi Statisztikai Hivatal önálló osztályok vezetői

Belkereskedelmi Minisztérium:
Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézet vezetője
Belkereskedelmi Kutató Intézet ügyvezető igazgatója
Ipari Tröszt igazgatója

Külkereskedelmi Minisztérium:
Főosztályvezető helyettesek
Vámőrség országos parancsnokának helyettesei
Magyar Külkereskedelmi Kamara elnökhelyettese
Külkereskedelmi vállalatok igazgatói

Pénzügyminisztérium:
Magyar Nemzeti Bank Ipari és Kereskedelmi Hiteligazgatóság, Mezőgazdasági Hiteligazgatóság, Deviza Igazgatóság, Terv- és Statisztikai Igazgatóság, Főkönyvelőség vezetői
Magyar Beruházási Bank vezérigazgató helyettesei
Országos Takarékpénztár vezérigazgató helyettese
Állami Biztosító vezérigazgató helyettese
Magyar Külkereskedelmi Bank vezérigazgató helyettese
Pénzintézeti Központ vezérigazgató helyettese
Központi Adóhivatal vezetője
Pénzügyőrség országos parancsnokának helyettese

Munkaügyi Minisztérium:
Országos Nyugdíjintézet elnökhelyettese

Országos Tervhivatal:
Főosztályvezető helyettesek, Személyzeti és Oktatási Önálló Osztály vezetője
Általános szervezési (katonai) osztályon belül: Ipari, Összefoglaló, Mozgósítási osztályok vezetői

Központi Népi Ellenőrzési Bizottság:
Személyzeti, Pénzügyi, Nehézipari, Könnyűipari, Mezőgazdasági, Építési, Kereskedelmi Osztályok vezetői

Országos Árhivatal:
Mezőgazdasági, Nehézipari, Könnyűipari, Mezőgazdasági és Élelmiszeripari főosztályok vezetői

SZÖVOSZ:
Zöldség-, Gyümölcs Értékesítő Központ vezetője
Vendéglátóipari Központ vezetője
Hungarofruct igazgatója
Árucsereforgalmi Iroda igazgatója
Magyar Vadkereskedelmi Szövetkezet igazgatója
Központi Döntőbizottság elnökhelyettese

KB Mezőgazdasági Osztálya:

Földművelődésügyi Minisztérium: főigazgató helyettesek, főosztályvezető helyettesek, önálló osztályok vezetői
Agroterv, Agrotröszt igazgatói
Mezőgazdasági Gépkísérleti Intézet igazgatója
Mezőgazdasági kutató intézetek igazgatói
Gépjavító Tröszt igazgatója
Ültetvénytervező Vállalat igazgatója
Állami Gazdaságok Főigazgatósága főosztályvezetői
Agrártudományi Egyetem, Erdészeti és Faipari, Állatorvostudományi Egyetem, Agrártudományi Főiskolák, Kertészeti Főiskola rektorhelyettesei és dékánjai
Élelmezésügyi Minisztérium Felvásárlási Főosztály helyettes vezetője
Állatforgalmi Igazgatóság helyettes vezetője
Országos Vízügyi Főigazgatóság főosztályvezetői

Országos Erdészeti Főigazgatóság főosztályvezetői, önálló osztályvezetői
Állami Földmérési és Terképészeti Hivatal főosztályvezetői

Sajtó, tudományos, kulturális területről

KB Agitációs és Propaganda Osztálya:
Televízió igazgató helyettesei
Magyar Távirati Iroda és a Magyar Rádió főosztályvezetői
Népszava, Magyar Nemzet szerkesztő bizottsága tagjai
Figyelő, Néphadsereg, Ludas Matyi, Népsport, Képes Újság, Ország-Világ főszerkesztő helyettesei
Kortárs, Új Írás, Film-Színház-Muzsika felelős szerkesztői (KB Tudományos és Kulturális Osztályával együtt)
KB Tudományos és Kulturális Osztálya:
Művelődésügyi és Egyészségügyi Minisztérium főosztályvezető helyettesei, személyzeti osztályvezetői
Művelődésügyi és Egyészségügyi Minisztérium országos jellegű intézeteinek igazgatói
Művelődésügyi Minisztérium Marxizmus–Leninizmus osztályvezetője
Egyetemi rektorhelyettesek, dékánok és dékánhelyettesek
Egyetemi tanári kinevezések
Tanárképző Főiskolák igazgatói és helyettesei
Magyar Tudományos Akadémia osztálytitkárai, szaktitkárai, titkárság vezetője, külügyi, személyzeti, gazdasági osztály vezetői
Magyar Tudományos Akadémia tudományos intézeteinek igazgatói és igazgatóhelyettesei
Történelmi, Közgazdasági, Irodalomtörténeti tudományos társaságok elnökei és főtitkárai
Tudományos Minősítő Bizottság titkára
Irodalmi és művészeti alapok igazgatói
Nemzeti Múzeum és Szépművészeti Múzeum igazgatói
Pen Klub és főtitkára
Víg-, Madách, Fővárosi Operett-, Petőfi, József Attila, Déryné, Vidám Színpad, Állami Bábszínház, debreceni, pécsi, miskolci, szegedi színházak igazgatói
Széchényi Könyvtár igazgatója
Szépirodalmi, Európa, Magvető, Móra Könyvkiadó Vállalatok igazgatói
TIT főtitkárhelyettese és titkárai
Élet és Tudomány főszerkesztője
Valóság főszerkesztője
Kortárs, Új Írás, Film-Színház-Muzsika felelős szerkesztői (KB Agitációs és Propaganda Osztályával együtt)
Vidéki irodalmi folyóiratok felelős szerkesztői
Egészségügyi Tudományos Tanács elnöke, titkára
Vöröskereszt főtitkárhelyettese
Országos Mentőszolgálat vezetője

Honvédelmi és belügyi területről

KB Adminisztratív Osztálya:
HM főcsoportfőnökök általános helyettesei
Beosztott csoportfőnökségek vezetői
Tiszthelyettesi iskola parancsnoka
Hadosztályok (dandárok) politikai osztályvezetői
Hadosztályok (dandárok) pártbizottságainak titkárai
Magyar Honvédelmi Sportszövetség elnökhelyettesei
Szovjetunió Lenin Katonai Politikai Akadémiájára hallgatók jelölése
Néphadsereg főszerkesztő helyettese (KB Agit.-Prop. Osztállyal együtt)
BM III. Főcsoportfőnökség csoportfőnök helyettesei
Operatív Nyilvántartó Osztály vezetője
Útlevél Osztály vezetője
Kormányőrség parancsnokának helyettesei
Határőrség Politikai Csoportfőnökének helyettese
Határőrség Felderítő Osztály vezetője

Nyugati határkerületek parancsnokai
Budapesti Forradalmi Karhatalmi Ezred parancsnoka
BM Titkárság vezetője
BM Személyügyi Főcsoportfőnökség csoportfőnökei
BM Anyagi-Pénzügyi Főcsoportfőnökség csoportfőnökei
Büntetésvégrehajtás Országos parancsnokának helyettesei
Tűzrendészet országos parancsnokának helyettese
Budapesti rendőrfőkapitány első helyettese
Igazságügyminisztérium, Legfőbb Ügyészség főosztályvezető helyettesei, osztályvezetői
Igazságügyminisztérium Kollégiumának „külső" tagjai
Legfelsőbb Bíróság Kollégium vezetői és tanácsvezetői
Legfőbb Ügyészség Tanácsadó Testületének „külső" tagjai
Magyar Jogász Szövetség elnöksége, Országos Ügyvédi Tanács tagjai (lista alapján)

KB Külügyi Osztálya:
Külügyminisztérium osztályvezető helyettesei

Külföldi kiutazások
MSZMP KB munkatársainak külföldi kiutazása ügyében az illetékes osztályvezető elvtárs dönt

Budapest, 1963. március 26.

MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
KÖZPONTI BIZOTTSÁGA

Szigorúan bizalmas!
Ikt. szám: H/190/1988.

A KÖZPONTI BIZOTTSÁG és a POLITIKAI BIZOTTSÁG káderhatásköri listája

(Elfogadta a Központi Bizottság 1988. július 13–14-én)

A Központi Bizottság a hatáskörébe tartozó funkciók betöltéséről testületi ülésen dönt, illetve előzetesen állást foglal. Megbízásából egyéb funkciók esetében a káderhatáskört a Politikai Bizottság gyakorolja.

A káderhatáskör gyakorlása döntésben, vagy előzetes állásfoglalásban fejeződik ki az adott funkciókra való megválasztás, kinevezés, illetve a felmentés kérdésében. A testület joga – szükséges esetekben – a hatáskörbe tartozók más személyi kérdéseiben is dönteni vagy állást foglalni.

I. A KÖZPONTI BIZOTTSÁG

1. A Szervezeti Szabályzat előírásai szerint megválasztja, illetve felmenti:
   - a párt elnökét, főtitkárát,
   - a Politikai Bizottság tagjait,
   - a Központi Bizottság titkárait,
   - a Központi Bizottság mellett működő, illetve a KB által kiküldött munkabizottságok vezetőit és tagjait, valamint a munkaközösségek elnökeit.
2. Kinevezi, illetve felmenti:
   - a Központi Bizottság osztályvezetőit,
   - a Népszabadság főszerkesztőjét,
   - a Politikai Főiskola rektorát,
   - a Társadalomtudományi Intézet főigazgatóját,
   - a Párttörténeti Intézet igazgatóját,
   - a Társadalmi Szemle szerkesztő bizottságának elnökét,
   - a Pártélet főszerkesztőjét.
3. Előzetesen állást foglal:
   a) a Központi Bizottság tagjainak munkaköri változásairól, illetve akkor, ha ellenük fegyelmi vizsgálatot kívánnak indítani;
   b) az alábbi funkciókat betöltő személyek jelölésében, kinevezésében, illetve felmentésében:
   - a Budapesti Pártbizottság első titkára,

– az Országgyűlés elnöke, alelnökei,
– az Elnöki Tanács elnöke, helyettes elnökei, titkára,
– a Minisztertanács elnöke és tagjai,
– a Legfelsőbb Bíróság elnöke,
– a Magyar Népköztársaság legfőbb ügyésze,
– a Fővárosi Tanács elnöke,
– a Szakszervezetek Országos tanácsának elnöke, főtitkára,
– a KISZ Központi Bizottságának első titkára,
– a Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnöke, főtitkára,
– a Munkásőrség országos parancsnoka.

II. A POLITIKAI BIZOTTSÁG

1. Kinevezi, illetve felmenti:
– a Központi Bizottság osztályvezető-helyetteseit, alosztályvezetőit,
– a Népszabadság, a Társadalmi Szemle, a Pártélet főszerkesztő-helyetteseit, valamint a szerkesztő bizottság tagjait,
– a Politikai Főiskola rektorhelyetteseit,
– a Párttörténeti Intézet és a Társadalomtudományi Intézet igazgatóhelyetteseit,
– a Kossuth Könyvkiadó igazgatóját,
– a Központi Bizottság mellett működő munkaközösségek tagjait.
2. Dönt:
– az Országgyűlés MSZMP-csoportja vezetőségének megbízásáról, illetve felmentéséről.
3. Előzetesen állást foglal:
a) az alábbi funkciókat betöltő személyek jelölésében, kinevezésében, illetve felmentésében:
– a megyei és a megyei jogú pártbizottságok első titkárai,
– az Alkotmányjogi Tanács elnöke,
– a megyei tanácsok elnökei,
– a minisztériumi államtitkárok,
– a Minisztertanács Hivatalának elnöke,
– az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal elnöke, elnökhelyettesei,
– az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke,
– a Központi Statisztikai Hivatal elnöke,
– a Magyar Nemzeti Bank elnöke, elnökhelyettesei,
– a Magyar Posta elnöke,
– a Magyar Rádió elnöke,
– a Magyar Televízió elnöke,
– a Magyar Távirati Iroda vezérigazgatója,
– az Országos Árhivatal elnöke, elnökhelyettesei,
– az Állami Ifjúsági és Sporthivatal elnöke,
– a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, főtitkára, főtitkárhelyettese,
– a Magyar Gazdasági Kamara elnöke, főtitkára,
– az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnöke, általános elnökhelyettese,
– a Magyar Népköztársaság KGST-képviselője,
– a KGST-titkárhelyettes,
– a nagykövetek és a nemzetközi szervezetek nagykövetei rangú magyar képviselői, valamint az önálló külképviseletvezetők (követek, főkonzulok, ügyvivők),
– a miniszterhelyettesek,
– a legfőbb ügyész helyettesei,
– a Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettesei,
– a katonai főügyész,
– az Országos Bányaműszaki főfelügyelőség elnöke,
– a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa elnöke, főtitkára,
– az Ipari Szövetkezetek Országos Tanácsa elnöke, főtitkára,
– a Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsa elnöke, főtitkára,
– a Kisiparosok Országos Szervezete elnöke,
– a Kiskereskedők Országos Szervezete elnöke,
– az Országos Társadalombiztosítási Főigazgatóság vezetője.

– a Magyar Államvasutak vezérigazgatója,
– a Magyar Légiközlekedési Vállalat vezérigazgatója,
– a Magyar Villamos Művek Tröszt vezérigazgatója,
– az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt vezérigazgatója,
– az Országos Takarékpénztár vezérigazgatója,
– a Magyar Hitelbank Rt. elnök-vezérigazgatója,
– az Országos Kereskedelmi és Hitelbank Rt. elnök-vezérigazgatója,
– a Budapest Bank Rt. elnök-vezérigazgatója,
– az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal elnöke,
– a Központi Földtani Hivatal elnöke,
– az Országos Találmányi Hivatal elnöke,
– a Magyar Szabványügyi Hivatal elnöke,
– az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség vezetője,
– a Vám- és Pénzügyőrség országos parancsnoka,
– tábornokok (PB. 1988. nov. 8.),
– az Egyesített Fegyveres Erők főparancsnokának magyar helyettese,
– a Magyar Néphadsereg vezérkari főnöke,
– a Magyar Néphadsereg politikai főcsoportfőnöke,
– a Munkásőrség országos parancsnokának helyettesei,
– a BM Kormányőrség parancsnoka,
– a BM Határőrség országos parancsnoka és politikai csoportfőnöke,
– a Magyar Ellenállók, Antifasiszták Szövetségének elnöke, főtitkára,
– a Magyar Honvédelmi Szövetség főtitkára,
– a nemzetiségi szövetségek főtitkárai,
– a KISZ Központi Bizottságának titkárai,
– az iparági, ágazati szakszervezetek főtitkárai,
– a Magyar–Szovjet Baráti Társaság elnöke, főtitkára,
– a Magyar Nők Országos Tanácsának elnöke,
– az Országos Béketanács elnöke, főtitkára,
– a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének elnöke, főtitkára,
– a Magyar Vöröskereszt főtitkára,
– a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat elnöke, főtitkára,
– a Magyar Újságírók Szövetségének főtitkára;

b) a Központi Bizottság és a Politikai Bizottság hatáskörébe tartozó személyek képviselőjelölése, valamint az országos választási lista összetétele kérdésében.

III. A POLITIKAI BIZOTTSÁG DÖNTÉSE, ILLETVE ELŐZETES ÁLLÁSFOGLALÁSA (ajánlása) SZÜKSÉGES A KÖVETKEZŐ KÉRDÉSEKKEL KAPCSOLATBAN

1. KITÜNTETÉSEK

a) A Politikai Bizottság ajánlása szükséges az alábbi kitüntetések adományozásához:
– a Szocialista Munka Hőse,
– a Magyar Népköztársaság Hőse,
– a Magyar Népköztársaság gyémántokkal, a rubinokkal és a babérkoszorúval ékesített Zászlórendjei,
– a Magyar Népköztársaság Érdemrendje,
– a Munka Vörös Zászló Érdemrendje,
– a Vörös Zászló Érdemrend,
– a Magyar Népköztársaság Zászlórendje,
– a Szocialista Magyarországért Érdemrend,
– a Magyar Népköztársaság aranykoszorúval díszített Csillagrendje.

b) A Politikai Bizottság hozzájárulása szükséges a PB tagjai, a KB titkárai, valamint az Országgyűlés elnöke, az Elnöki Tanács elnöke és a Minisztertanács elnöke részére magas külföldi kitüntetések adományozásához.

2. KÜLFÖLDI UTAZÁSOK

A Politikai Bizottság dönt a Politikai Bizottság tagjai, a Központi Bizottság titkárai hivatalos külföldi utazásairól.

3. FEGYELMI ÜGY

A Központi Bizottság és a Politikai Bizottság hatáskörébe tartozó funkciókat betöltő vezetőkkel kapcsolatos fegyelmi eljárás indításáról és befejezéséről a Politikai Bizottságot tájékoztatni kell.

IV. FÜGGELÉK

1. Az illetékes KB-titkár, illetve osztályvezető – mint munkáltató – joga az apparátus politikai munkatársainak és adminisztratív dolgozóinak beállítása, illetve felmentése; továbbá munkájuk, magatartásuk értékelése; kitüntetések kezdeményezése; beiskolázásuk és külföldi utazásuk engedélyezése és intézkedés fegyelmi ügyükben.

2. A KB Pártgazdasági és Ügykezelési Osztályának vezetője nevezi ki és menti fel a pártvállalatok vezetőit, s gyakorolja a felügyeletet és a munkáltatói jogokat.

3. A pártintézmények vezetői, illetve vezető testületei nevezik ki és mentik fel az intézmények beosztott vezetőit és munkatársait, s gyakorolják a munkáltatói jogokat.

ZÁRADÉK

1. A Politikai Bizottság 1985. július 30-i – a Központi Bizottság és szervei hatásköri listájáról szóló – határozata érvényét veszti.

2. A Központi Bizottság határozatát, a Központi Bizottság és a Politikai Bizottság káderhatásköri listáját kapják meg:

– a Központi Bizottság tagjai,
– a Központi Ellenőrző Bizottság elnöke, titkára,
– a Központi Bizottság osztályvezetői, a pártintézmények vezetői,
– a Budapesti Pártbizottság, a megyei és a megyei jogú pártbizottságok első titkárai,
– az Elnöki Tanács elnöke, titkára,
– a Minisztertanács tagjai és a Minisztertanács Hivatalának elnöke,
– a hatáskörí listában szereplő országos hatáskörű szervek, tömegszervezetek vezetői.

3. A Központi Bizottság és a Politikai Bizottság káderhatásköri listájában történt változásokról a KB Párt- és Tömegszervezetek Osztálya értesítse az érintett szerveket.

MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT KÖZPONTI BIZOTTSÁGA *Ikt. szám: H/137/1989.*

AZ MSZMP KÖZPONTI BIZOTTSÁGÁNAK 1989. május 8-i határozata az MSZMP káderhatáskörének megszüntetéséről

A társadalomban, a politikai életben végbement változások szükségessé teszik a párt káderhatásköre gyakorlásának módosítását. A jelenlegi gyakorlat nem felel meg a politizáló párt munkastílusának. A káderhatáskör-gyakorlás jogszabályokkal biztosított érvényesítése nem indokolt.

A Központi Bizottság:

1. Megerősíti az 1989. március 29-i ülésén elfogadott állásfoglalását, amely szerint szükségtelennek tartja az MSZMP káderhatásköre gyakorlásának jogszabályokkal biztosított érvényesítését. Kezdeményezi a Minisztertanácsnál azoknak a jogszabályoknak a hatályon kívül helyezését, amelyek a munkáltatói jogkörrel rendelkezők számára kötelezővé teszik személyi döntések előtt a pá' hatáskörileg illetékes testülete véleményének kikérését.

2. Kinyilvánítja, hogy az MSZMP a hatalomgyakorlás szempontjából fontos vezetői funkciók betöltését, a népképviselet tagjainak választását a jövőben nem közhatalmi, hanem politikai eszközökkel befolyásolja. A társadalmi, állami, gazdasági és egyéb területeken jelölteket állít, személyi javaslatokat, ajánlásokat tesz. Politikai meggyőző munkát, harcot folytat jelöltjei elfogadtatása érdekében az adott területen dolgozó kommunisták aktív részvételével, a nyilvánosság biztosításával.

3. Megszünteti a káderhatásköri listát.

A Központi Bizottság és a pártbizottságok a jövőben hatáskörüket csak a párton belüli káderügyekben gyakorolják, azokban a személyi ügyekben, amelyekben választási, illetve kinevezési jogkörrel rendelkeznek.

4. Lemond az előzetes állásfoglalási jogáról az irányított pártszervek választott funkcióit betöltők esetében.

Rábízza a választói kollektívákra, hogy kiben, kikben látják a feladatok végrehajtásának személyi biztosítékait. Ezzel együtt megerősíti az irányító pártszerveknek azt a jogát és kötelességét, hogy adott esetben kezdeményezéssel, javaslattétellel segítsék a tisztségviselők cseréjét, az alkalmas jelöltek kiválasztását, illetve megválasztását.

5. A Központi Bizottság és a pártbizottságok a maguk működési területén alakítsák ki azon fontosnak tartott vezetői funkciók, választott tisztségek körét, ahol a személyi változások folyamatában kezdeményeznek, személyi javaslatot tesznek, jelöltet állítanak.

A Politikai Bizottság ezzel kapcsolatos javaslatát 1989. I. félévben terjessze a Központi Bizottság elé.

6. A politikai pluralizmus viszonyait is figyelembe véve jelentősen növekszik a kormány szerepe, felelőssége a személyzeti politika alakításában, irányításában, a vezetői utánpótlás kiválasztásában, a különböző szervezetek közötti koordinációban. Ezért a Központi Bizottság ajánlja a Minisztertanácsnak az állami személyzeti munka áttekintését és a szükséges módosítások elvégzését.

ZÁRADÉK

1. A Központi Bizottság hatályon kívül helyezi:
– az 1983. december 7-i – a KB- és KEB-tagok munkaköri változásának testületi ülésen történő jóváhagyásáról szóló – határozatát;
– az 1988. július 13-i – a Központi Bizottság és a Politikai Bizottság káderhatásköri listájáról szóló – határozatát.

2. A határozatot kapják:
– Központi Bizottság titkárai,
– a Központi Ellenőrző Bizottság elnöke, titkára,
– a Központi Bizottság osztályvezetői, a pártintézmények és a pártsajtó vezetői,
– a Budapesti Pártbizottság első titkára,
– a megyei és a megyei jogú pártbizottságok első titkárai,
– a Minisztertanács elnöke,
– a Minisztertanács Hivatalának elnöke.

3. A határozat jelenjen meg az Alapszervezeti Tájékoztatóban.

SUMMARIES

ATTILA ÁGH: *Roads to the Future*

With a vast world empire disintegrated, the future has become an open question not only for the successor states. The decade ahead will see a few basic tendencies emerge towards the mould of a world at the turn of the millenium. Particular attention is deserved by the process of "globalization". Lying at the root of the collapse of the world Soviet system were, among others, precisely the ignorance of this trend and isolationism, with one of its concequences resulting in history turning back, to some extent, to the points of departure abandoned in the 1940s. The western world, too, should substantially remodel its own structure as it was also a component of the world of confrontation and, with that world gone, it cannot choose but to find new points of departure. The shape of the future will be evolving along completely new conflicts, most of which can be perceived now.

ANDRÁS VIGVÁRI: *Change in the Property Pattern and Interests*

The article discusses the historical process of privatization in Hungary and states that the emergence of the idea of privatization was preceded by the decentralization of state property, which was, in point of fact, started in the Kádár era. In the second part it goes on to analyze the political causes of radical change in concepts concerning property relations. The third part presents the agents of change in the property regime and the struggles, the "class struggle", perceivable, and appearing in political guise, in this process.